



**MILORAD DODIK UPOZORAVA:** Zadnji trenutak da se vrati ono što je oteto

## IMAMO JASAN CILJ: Samostalna Republika Srpska u okviru dejtonske BiH

Neskriveno radimo na tome da se Republici Srpskoj vrate ovlašćenja koja ima po Dejtonskom sporazumu - kazao je lider SNSD-a Milorad Dodik. Najavio je i program koji se zove „Samostalna Srpska u okviru dejtonske BiH“.

- U našem planu nije razbijanje teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine, ali jeste vraćanje suvereniteta Republike Srpske - istakao je Dodik.

Predsjedništvo SNSD-a će krajem ovog, ili početkom narednog mjeseca zakazati sjednicu Narodne skupštine Republike Srpske na kojoj će se raspravljati o ukidanju vojske BiH, Višokog sudskeg i tužilačkog savjeta (VSTS) i Uprave za indirektno oporezivanje BiH. Dodik je rekao da su ove državne institucije naklonjene Bošnjacima, te da će Republika Srpska biti ukinuta ako se ništa ne poduzme po tom pitanju.

- Radimo na tome da Republici Srpskoj vratimo ovlašćenja koja su joj oduzeta. Na sjednici skupštine ćemo razmatrati cijelovit plan koji ide za tim da se odbije svako antiustavno djelovanje. Odbacujemo mogućnost da se zakonima mijenja Ustav - kategoričan je lider najjače stranke u Republici Srpskoj.

Ovo su, naglašava Dodik, političke mjere kojima će se odgovoriti na napade ako Republika Srpska bude ugrožena. Dodik ističe da je protiv bilo kakvih sukoba.

- Naša opcija nije da ratujemo. Mi odbacujemo to kao mogućnost - rekao je Dodik i pozvao međunarodnu zajednicu da otvorí prostor za politički dogovor. Takođe, upućen je poziv na unutrašnji dijalog u BiH, ali pod uslovom da u tome ne učestvuju stranci. Naglasio je i da bi ljudi u Republici Srpskoj trebalo da shvate ozbiljnost ove situacije.

- Ukoliko Ustavni sud nastavi donositi odluke i ako im se нико ne suprotstavi, sutra mogu donijeti odluku o ukidanju Republike Srpske - upozorio je lider SNSD-a Milorad Dodik.

## REPUBLIKA SRPSKA ĆE FORMIRATI SVOJU OBAVJEŠTAJNU STRUKTURU

- Usvojićemo novi Zakon o indirektnim porezima. Kada je riječ o vojsci, sve je stvar dva entiteta, a ne Parlamenta BiH - rekao je Dodik. Pojašnjava da će biti povučene saglasnosti na Oružane snage BiH, te proglašeni ništavnim zakoni o Sudu i Tužilaštvu BiH, UIO, te SIP i OBA. Ukazao je i da se SNSD bavi ozbiljnom državnom politikom za razliku od opozicije.

## POČELO JE!

Dodik naglašava da su Srbi i Republika Srpska u situaciji u kojoj više nema nazad i da počinju sa realizacijom plana vraćanja oduzetih nadležnosti.

- Ovo je razotkrivanje nasilja koje je činjeno prema Srpskoj, odnosno razotkrivanje visokih predstavnika i Ustavnog suda BiH. Na sjednici Skupštine ćemo razmatrati cijelovit plan koji ide za tim da se odbije svako antiustavno djelovanje... Mislimo ozbiljno i nećemo se povući pod prijetnjama i sankcijama - naglasio je Dodik i zahvalio koalicionim partnerima koji su prihvatali ovaj plan.

**FAKTOR**  
Izdavač:  
**A Media d.o.o.**  
Gundulićeva 33/4  
Banja Luka

direktor i glavni i odgovorni urednik: Drahmi Miskin  
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Slaviša Đurković, Zoran Šarenac  
redakcija:info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba  
marketing:marketing@faktormagazin.ba  
faktormagazin.ba  
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka  
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 670  
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2  
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom



,

Kentaur Wolf2

Neki su na aparatima , noćne mope mogu da počnu 3-2-1 sad.



,

Vesna

Španski premijer je odlučio da dodeli vaučer od 400 evra tinejdžerima koji će napuniti 18 godina, a koji će moći da koriste za kulturne sadržaje - pozorište, bioskop, knjige, galerije...

Pa, predivno, predivno! Svaka čast za gospodina!



,

Mladen Delić

Čitavu deceniju pričamo kako struja mora žestoko poskupit. I onda kad struja konačno poskupi - ljudi ne mogu vjerovati da je poskupila!? Od prvog Teslinog auta, od Fukušime, od prvog zelenog SO2 poreza, od FauVe dizel lažiranja... potpuno je jasno - struja mora na gore.

# ZAMJENA ZA VUKANOVIĆA: Vaskrsao bivši predsjednik SDS-a



# Gdje su pare, Vukota?

- Drago mi je što smo izgubili izbore, jer u suprotnom bi nas Vučić i Beograd natjerali da idemo u koaliciju sa Dodikom - izjavio je Govedarica nakon posljednjih parlamentarnih izbora.



Vukota GOVEDARICA

Aleksandar ZOLAK FOTO: Detektor.ba

Nekadašnji predsjednik SDS-a Vukota Govedarica, nakon godine tihovanja, ponovo se vratio među one koji su mu otkazali poslušnost. Prema jednom nagadaju, na političku scenu Srpske ga je ponovo „ubacio“ visokopozicionirani „ujko iz SNS-a“, a drugi pak tvrde da je Vukota balans za poraslu popularnost Nebojše Vukanovića u Hercegovini. „Ujko“ je, navodno, onomad angažovao batinaše da dobiju izbore u Tesliću, pa se po inerciji ponovo obratio rukovodstvu SDS-a da politički zamrlog Vukotu vrate u „prvi tim“. S obzirom na to da se Mirko Šarović u stranci pita taman koliko i „ujko iz Beograda“, odlučeno je da se nekadašnji predsjednik SDS-a uključi kao podrška i bude blizu zbog eventualne istrage o trošenju novca iz stranačke kase.

A upravo su Vukotin mandat obilježile brojne turbulencije u stranci, napuštanja, isključivanja i finansijske malverzacije. Zato je njegov „povratak“ na političku scenu šokirao i njegove nekadašnje vjerne priestalice.

- Drago mi je što smo izgubili izbore, jer u suprotnom bi nas Vučić i Beograd natjerali da idemo u koaliciju sa Dodikom - izjavio je svojevremeno Govedarica na jednom od zasjedanja Glavnog odbora stranke, koji je tada utvrdio da u stranačkoj kasi nedostaje poprilično novca.

Očekivao je Govedarica mnogo više. Tada je optužio članove da „nisu dovoljno izdvojili“, posebno apostrofirajući odbor u

Doboru koji je, umjesto obećanih 500.000 KM, uplatio samo 130.000 KM, od čega većinu za medijsko predstavljanje kandidata. Pričalo se u stranci da je Govedarica, iako iznose nije prijavio CIK-u, potvrđio da mu je Mirko Šarović obezbijedio 100.000 KM, Miladin Stanić 50.000 KM, a Darko Babalj 120.000 KM, te da je od pokojnog Miće Mićića dobio „samo“ 50.000 KM.

I pored tih donacija za čiji utrošak, kako tvrde izvori u SDS-u, nema valjane dokumentacije, Govedarica je u samom finišu kampanje ostao bez novca za medijsko praćenje, pa je nekim televizijskim kućama plaćanje garantovao mjenicama. Prema tvrdnjama dobro upućenih u dešavanja u ovoj stranci, Govedarica nije prijavljivao donacije od 5.000 evra koje je dobijao od, navodno, nekoliko ambasadora. Kada je upitan kako pravda troškove, objašnjavao je da je novac davao nekim manjim opštinskim odborima - ne navodeći kojima i koliko.

Prema saznanjima Faktora, novcem su, pored Govedarice, raspolagali i Igor Ostojić i Joksim Lukenda koji su pomogli finansiranje odbora u Banjaluci, Građišći, Srpcu, Prijedoru, Kneževu, Bileći, Nevesinju, Brodu, Derventi, Laktašima, Trebinju, Rogatici, Višegradi i Foči.

Interesantno je da je SDS-u novac obećavao i Dragan Mektić, ali uvidom u evidenciju nije zabilježen bilo kakav priliv novca od strane Mektića. Osim Vukote Govedarice, nerazjaš-

njene finansije ostale su i iz vremena Mladena Bosića. Prema dobro upućenim izvorima u SDS-u, novac je stizao iz inostranstva, a kao „mali znak pažnje“ Bosić je dobio na poklon i sat vrijedan nekoliko de-

setina hiljada evra.

U njegovo vrijeme, za prethprošle izbore, najviše donacija uplatili su Slobodan Tešić, ali i jedan poznati biznišmen, inače blizak SNS-u. Njegova uplata je evidentirana sa računa

jedne firme iz Beograda. Tvrdi se da je njihov jedini uslov bio da oni uređuju imena na kompenzacionoj listi, ali i da biraju sastav delegata u Dom naroda Republike Srpske.

Z.Š.



ŠTA JE BOSIĆ DAO VUKANU?

Istoričari su zabilježili da je Bosić, 8. oktobra 2016. godine, na sjednici Glavnog odbora rekao:

„Ja ne podnosim ostavku, nego se povlačim. Ne zato što sam kriv - jer nisam, nego zato što sam odgovoran.“  
Bosić je odgovoran i za to što Nebojša Vukanović i danas koristi resurse stranke, iako tvrdi da njegova lista „Za pravdu i red“ ide samostalno na izbore. Mišljenje o Vukanoviću, ali i o Radoviću i Stanivukoviću, trojka Šarović-Borenović-Nešić, iskazala je na protestu opozicije u Višegradi. Niko od njih nije pozvan u Vukanovićevu zonu odgovornosti, jer su svjesni da je njemu samo cilj lična promocija i to na račun drugih.

## UVEO LIČNI HARAČ

Vukota Govedarica je, prije prošlih parlamentarnih izbora, očekivao podršku zvanične Srbije, ali je nije dobio. Zbog Bosićeve komande, u lošim odnosima je bio i ostao sa prvim predsjednikom SDS-a Radovanom Karadžićem kome se nije javio na više desetina poziva. Posebna je priča izostanak podrške crkve. Zaboravljen je i period kada je šef SDS-ove blagajne bio Dragan Ćuzulan. Tada je zabilježeno da u stranci nedostaje 300.000 KM i to samo od članarina. On je uveo i praksu da se direktno Vukoti, a sada Šaroviću, na ruke donosi po jedna plata godišnje od kadrova stranke koji su preko iste dobili posao, ili su imenovani na pozicije. Ćuzulan je, pričaju njegove stranačke kolege, izmislio još jedan oblik harača nad članovima. Radio je to tako što su svi predloženi na listama za oba parlamenta bili prinuđeni da, prije potpisa na liste, kod notara potpišu izjavu kojom, ukoliko ponesu mandat van SDS-a, stranci duguju 150.000 KM za mandat u NS RS i 300.000 KM za mandat u Parlamentu BiH.



**Na prijevremenim izborima za gradonačelnika Prijedora SNSD će kandidovati Slobodan Javora, dok će njemu na megdan, najvjernatnije, izaći Goran Predojević iz DNS-a, ili Maja Stojić Dragojević iz SDS-a.**

**Opozicija fotelju vidi kao svoj pljen, ali njihov zec je duboko u šumi.**

Dalibor Pavlović, sada već bivši gradonačelnik Prijedora je dobar i radan, pošten i društven, ali kada ostane sam pretvara se u neku drugu ličnost – ovako je visoki funkcijer SNSD-a opisao skandalozne fotografije i prepisku sa Anom Jež. Pavlovićevo glupost, osim što je uticala na njegove porodične odnose i vrijednosti, umalo da je poljuljala i rejting stranke sa čije liste je izabran. Ipak, podnio je neopozivu ostavku, a nakon što CIK dobije zvaničnu ostavku gradonačelnika, ima rok od 90 dana da raspisne prijevremene izbore za tu funkciju.

Prijedor je dugo bio bastion DNS-a, ali je SNSD na prošlogodišnjim izborima uspio zamijeniti kadrove Marka Pavića. Nikada DNS, bez obzira ko je njegov predsjednik, nije prebolelio gubitak vlasti u gradu ispod Kozare.

Budući kandidat SNSD-a za gradonačelnika već je okrenuo novi list.

Z.Š.

## DEMANTI

## ZAHTJEV ZA ISPRAVKU (DEMANTE)

Poštovani,

Ovim putem zahtjevam da objavite demant vezan za objavu u vašem magazinu Faktor, broj 4, od 15.07.2021. godine, u kom na stranicama broj 2 i 3 u intervjuu sa narodnim poslanikom M. Tubinom navodite sljedeće klevete:

- Uzimanje mita za lažne penzije
- Zataškivanja prostitucije

Demant je potrebno objaviti najkasnije u roku od 8 dana od dana prijema ovog Zahtjeva.

*Maja Dragojević-Stojić*  
dr Maja Dragojević-Stojić

Slobodan Javor, kao relativno mlađi političar, zna kojim putem bi trebalo krenuti. Kao i u sličnim situacijama do sada, ponovo se iz političke penzije izvlači ime Marka Pavića, kao navodnog kandidata, mada je izvjesnije da DNS od opozicionih stranaka traži podršku za Gorana Predojevića. Nije bez ambicija ni Maja Stojić Dragojević, iako je kod nje još uvek svježa „rana“ sa prošlih izbora. Teško da će imati snage ponovo da „skače u istu rupu“. U gradu na Sani PDP nije u savezu sa SDS-om niti je u dobrim odnosima sa DNS-om i to opet povećava šanse Slobodanu Javoru, jer je sasvim izvjesno da će se stranke iz opozicije vrlo teško dogovoriti oko jednog kandidata te bi u bilo kojoj drugoj varijanti SNSD ponovo dobio izbore u Prijedoru.

## NAJVĒĆA PODRŠKA ZA JAVORA

Kandidata SNSD-a u tom gradu podržavaju i neke političke partije koje su u opoziciji na republičkom nivou poput SPS, pa bi Javor na kraju mogao da ima široku koaliciju podršku u kojoj su još i Ujedinjena Srpska, Demos, Socijalistička partija i novoformirani NPS Darka Banja.



# Stanivuković nastavlja sa zloupotrebom službenog položaja

## Gradonačelnik lažirao delegaciju Grada u Sloveniji!



**Gradonačelnik Banja Luke Draško Stanivuković još jednom je zloupotrijebio svoj položaj, jer je novcem građana Banja Luke na službeni put u Sloveniju poveo i svoje partijske aktiviste, saznaće FAKTOR.**

Prema saznanjima Faktora, a što se vidi i na fotografijama koje je Stanivuković objavio na društvenim mrežama, na službeni put u Sloveniju gradonačelnika su pratili i aktivisti PDP-a koji su nedavno zaposleni u, iako prekrcatim, gradskim preduzećima (bar kada je riječ o broju zaposlenih).

Na fotografijama koje objavljujemo vidljivo je da su o trošku Gradske uprave, odnosno građana Banja Luke, na putu u Sloveniju bili i Miroslav Ševo, predsjednik Mjesnog odbora PDP-a u Bronzanom Majdanu i Radivoj Galić, pred-

sjednik Mjesnog odbora PDP-a iz Goleša.

- Zaposleni u Gradskoj upravi bili su šokirani kad su vidjeli da je, kao dio delegacije

Gradske uprave, Stanivuković poveo i svoje partijske aktiviste. Ovo je otvorena i gruba zloupotreba položaja i novca svih građana Banja Luke koji pune gradski budžet – pričaju zaposleni u Gradskoj upravi, šokirani ponašanjem Stanivukovića.

Da stvar bude gora, jedan od lažnih predstavnika Grada - Miroslav Ševo, nedavno je zaposlen u gradskom preduzeću „Akvana“. Upravo ovo preduzeće je jedno

od onih u kojem postoji ogroman broj viška radnika. Inače, Ševo je zaposlen u „Akvani“ na mjesto upravnika restorana.

Kako je Faktor već pisao, „Akvana“ je postala stjecište za „drugu ligu“ PDP-ovih aktivista, odnosno za sve one koje Stanivuković nije uhljebio u Gradskoj upravi. U ovom preduzeću, bez javnog konkursa, zaposleni su i Stanivukovićev vozač iz doba predizborne kampanje, supruga odbornika PDP-a Jove Savanovića i još desetak aktivista PDP-a za koje nije bilo mjesta u Gradskoj upravi.

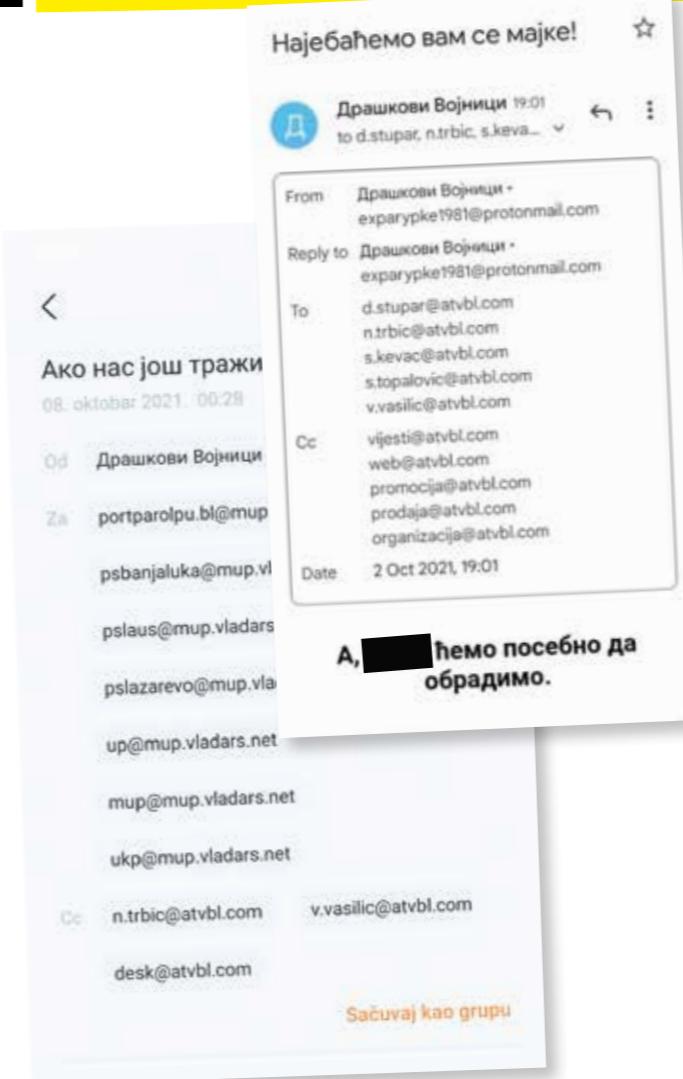
B.V.



ŠEVO I STANIVUKOVIĆ u Sloveniji FOTO: FB

# Policija provjerava ko stoji iza adrese elektronske pošte „Draškovi vojnici“?

**Na dan protesta opozicije u Banjoj Luci, hakeri koji su kriju iza imena „Draškovi vojnici“, pokušali su da onemoguće rad Alternativne televizije. Prethodno su zaposlenima u ovoj medijskoj kući upućene prijetnje, a minut nakon početka Centralnih vijesti uslijedio je hakerski napad. Nedugo zatim, na udaru se našao i Univerzitetski klinički centar Republike Srpske. Napadi na server najveće zdravstvene ustanove u Republici Srpskoj nastavljeni su i narednih dana. Tako se pokazalo da „Draškovim vojnicima“ ništa nije sveto.**



**S**lučajno ili ne, hakerski napad na server UKC-a uslijedio je nakon što su objavljeni rezultati da su u ovoj zdravstvenoj ustanovi koristili čisti medicinski kiseonik za liječenje svojih pacijenata. U prvom napadu na server UKC-a koji se desio 2. oktobra, pogodene su službene imajl adrese saradnika za informisanje, sekretarice generalnog direktora i nekih članova uprave. Iz UKC-a su odmah alarmirali policiju te otvorili alternativne kanale za neophodnu komunikaciju.

Sa adrese elektronske pošte „Draškovi vojnici“ novinarima ATV-a su stigle uvredljive i prijetnje poruke. U jednoj od poruka je, između ostalog, pisalo: „Naj.... Vam se majke“. Posebno su šokantne bile prijetnje upućene jednoj novinarki ATV-a.

U policiji poduzimaju sve neophodne mјere

kako bi rasvijetili krijevo djelo ugrožavanja sigurnosti.

Portparolka Policijske uprave Banja Luka Daniela Mučibabić pojasnila je da je nadležnoj policijskoj stanici prijavljen ovaj slučaj i da su pomeštne poruke kod novinara ATV-a izazvale osjećaj ugoženosti.

– O događaju je obavijesten dežurni tužilac Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka koji se izjasnio da se radi o kriješnim djelima „Ugrožavanje sigurnosti“ i „Kompjuterska sabotaža“.

Kako „Faktor“ sazna-

je, ovaj napad nije došao

sa adrese „Draškovi voj-

nici“, međutim inspektori

sumnjuju da isti ljudi sto-

je iza napada.

Nakon ovih, očigledno simronizovanih akcija, policija je izšla na lice mјesta i obavila uviđaj, te su izuzeli određene tragove koji bi im mogli pomoći u pronalasku izvršilaca hakerskih napada.

Sumnja se da bi ovi napadi mogli imati i političku pozadinu. Dokaz za takvu tvrdnju je to što se u elektronskoj pošti, koja je upućena na adresu UKC-a Republike Srpske, spominje upravo kiseonik.

E.F.M.

**Luka Petrović, Gensek SNSD i direktor Elektroprivrede Republike Srpske**

**MORAMO BITI JEDINSTVENI OKO IDEJE SAMOSTALNE REPUBLIKE SRPSKE U OKVIRU DEJTOSKE BIH**

**I pored loše hidrološke situacije, neće biti poskupljenja struje domaćinstvima**



Luka PETROVIĆ FOTOSWOT

U Republici Srpskoj ne važe izmjene Kričivnog zakona koji je nametnuo bivši visoki predstavnik. Šta očekujete nakon ove odluke?

Petrović: Republika Srpska će poštovati sve što je legalno i legitimno. Mi dobro znamo da samozvani visoki predstavnik nije legitimno izabran, nije ga

kako predviđa Dejtonski sporazum, izabrao Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija i posto nije došao na takav način on ne može biti visoki predstavnik u

BiH. Sasvim je logično da je predsjednica a Republike Srpske reagovala kako je reagovala da se ne Može nametnuti zakon od prethodnog visokog predstavnika

primjenjivati na našoj teritoriji. Ne postojeći visoki predstavnik ne može ni donositi mјere jer pola BiH njega ne uvažava i ne priznaje, a možda i veći dio FBiH.

Valentin Incko je dugo godina spavao i uživao sa dobrim primanjima koje je imao ovdje. I pored toga ostavio je prljav trag iza sebe donoseći takav zakon. Naravno da iza toga zakona postoji skriven pokušaj proglašenja Republike Srpske genocidnom tvorevinom. Mi nismo naivni da prihvativimo takve kvalifikacije jer je srpski narod u 20.vijeku doživio takve torture i zločine nad nama da bi se ti napadi i dalje nastavili. Svi sadašnji pokušaji dijela međunarodne zajednice i samozvanog visokog predstavnika usmjereni su da se ne razviju sukobi ovdje i ja sam ubjeden da oni sada nemaju valjanog poteza. Svaka eskalacija sukoba u BiH će dovoditi do međunarodnog bavljenja sa BiH. Da li je to bila politika Njemačke ili nekih drugih zemalja saznaćemo u narednom periodu.

**Samostalna Republika Srpska u okviru dejtonske BiH. Projekat, ideja ili nešto drugo?**

Petrović: Mi želimo da definisemo kostur buduće deklaracije koja će se donijeti u zakonodavnim tijelima. Projekcija je da se oko jedne takve ideje mogu udružiti svi politički subjekti isključivo zarad očuvanja Republike Srpske i uvršćivanja njene pozicije u BiH. Mislimo da moramo ponoviti jedinstvo srpskog naroda

međunarodnog faktora. Jedini odgovor na to je da mi krojimo našu sudbinu ali ne na uštrb drugih naroda. Ovo je pravična borba u kojoj želimo da dođemo u poziciju u kojoj smo bili prije dvadesetak godina. To jedinstvo smo ispoljavali odmah nakon nametanja odluke Visokog predstavnika, a sada vidimo da se Branimir Borenović pokušava da izvuče iz tog jedinstva dok se navodno ne riješe neke afere, kiseonik ili nema pojma šta. Mislim da je to pogrešno i da time samo prave štetu budućnosti Republike Srpske. Kao što su prije učitelji govorili da deset prutića ne može niko slomiti a ako budemo pojedinačno nastupali onda će nas lako prelomit. Deset prutića koji se vole ili ne vole treba da budu jedinstveni na toj ideji, a sve druge nedacea, finansijske i političke će lakše biti izgurane. Ideja samostalne Republike Srpske u Dejtonskoj BiH u stvari ne urušava BiH već je to njeni uvršćivanje.

**Koliko ta ideja ima podršku Srbije?**

Petrović: Srbija je garant Dejtonskog sporazuma i mi smo ubjedeni da će oni podržati sve ono što jača Republiku Srpsku unutar tog sporazuma. Ispitivanjem naše ali i javnosti u Srbiji, svi se raduju da Republika Srpska bude stabilnija. Pogoduju nam i neke političke prilike u Evropi

evropska pravila. Neko nas je dugo držao u nekoj talačkoj krizi i mi smo sada toga svjesni. Srbija kao ozbiljna država će se radovati našoj snazi jer to znači da srpski narod na ovim prostorima ima sigurnu budućnost.

**U dobrom ste odnosima sa predsjednikom Srbije. Ko je jači u Srbiji, Petrović, Govedić ili Vučić?**

Petrović: Trebamo biti ljudi bez obzira da li smo na poziciji ili ne. Jedno je sigurno da svako ko je delegiran da obavlja neki posao treba da to radi što kvalitetnije. Držaću se moralnih načela dok sam živ pa sam tako i zahvalan gospodinu Vučiću što je prepoznao moj angažman na saradnji dvaju elektroprivreda isto kao što je značajni da saradnja Milorada Dodika i Aleksandra Vučića mnogo znače na ovim prostorima. Uticaj će zavisiti od rada, a kada mi pominjete neke ljude poredeći ih sa mnom to je teško porebiti. Ja ne mogu da se spuštam na njihov jezik i na lične uvrede i na napade nikada koliko to neki drugi mogu. Kažem u radnoj atmosferi sam spreman da se poredim sa svima. Z.S.



**STABILNO SNABDIJEVANJE**

**Hoće li Republika Srpska imati dovoljno električne energije u narednom periodu?**

Petrović: Mi imamo jednu pogodnost da smo izvoznici energije ali nam ne pogoduju niske cijene koje dajemo i privredi i domaćinstvu u Republici Srpskoj. Očekujemo da na izvozna cijena uspije nadomjestiti manjak koji imamo na domaćem tržištu. Imamo i izrazito nepovoljnu hidrološku godinu, slična je bila i prošla i samo nam to može predstavljati problem u narednom periodu i od toga će zavisiti i naši prihodi. Čim prihodi zavise od hidrologije, onda moramo analizirati i cijene na domaćem tržištu pa i ukupnu planiranu prodaju. Naš plan je da se cijene električne energije neće povećavati prema domaćinstvima dok sa privredom već treću godinu imamo dogovor o postepenom povećanju. Mi ćemo se tog dogovora i držati. Kada bi EP RS imala tržišne principe rada bar kao Srbija ili Hrvatska mi bismo na računima imali 150 miliona evra i ne bismo posezali za kreditima za nove investicije.



# VELIKA ENERGETSKA KRIZA POTRESA SVIJET SVE ZAVISI OD RUSIJE

# Rekordne cijene gasa i struje, prijeti i nestaćica

**Svijet se, pored niza problema koje je prouzrokovala pandemija virusa korona, ove godine suočava sa još jednim globalnim izazovom. Energetska kriza, najveća u posljednjih nekoliko decenija, postala je problem za sve. Države se snalaze kako znaju i umiju, a sve u cilju da obezbijede dovoljne količine energenata za predstojeću zimu. Istovremeno, vlade širom svijeta, sa različitim uspjehom, pokušavaju da ograniče uticaj koji će imati rast cijena struje i gase na građane. Veće cijene energenata lančano su pokrenule povеćanje cijena ostalih proizvoda i dovele do inflacije u zemljama evrozone. Prema procjenama stručnjaka, kriza bi mogla potrajati do sredine 2022. godine, kada će uslijediti stabilizacija cijena električne energije.**

FOTO: Financial Times

Prirodni gas je na evropskim berzama poskupio 400% od početka godine. I za struju se daje mnogo više novca. Na evropskim berzama prodaje se po cijeni većoj od 300 evra po megavat satu (MWh). I ugalj, koji se koristi za proizvodnju električne energije i grijanje, takođe je premašio svoj cijenovni vrhunac iz 2008. godine. Poskupljenje energenata uzdrmalо je evropsku ekonomiju i jedan je od ključnih faktora zašto je inflacija u evrozonи dostigla najviši nivo u posljednjih 13 godina (3,4 % za mjesec septembar). Potrošačke cijene u Njemačkoj, u septembru, porasle su za 4,1% što je najviši nivo u skoro 30 godina. Uznemirenі su i građani i potrošači iz sektora prihvare, ali i političari koji najavljuju mјere kojima će, kako se nadaju, suzbiti efekte poskupljenja struje i gase. Scenario koji sve vlade očajnički žele da izbjegnu pred zimу je nestaćica struje, kako za potrošače tako i za preduzećа.

## Odgovor država na poskupljenja

U Italiji su struja i gas, od 1. oktobra, poskupili za 29,8%, odnosno 14,4%. Cijene bi bile i veće, ali je italijanska vlada reagovala, inače bi struja poskupjela za 45%, a plin za 30%, što bi značajno uticalo na potrošiće budžete. Za gas bi i u Njemačkoj trebalo izdvojiti više novaca, a računi za grijanje su veći za 12%. Francuska vlada će blokirati dalje poskupljenje prirodnog gasea i povećanje tarifa za električnu energiju. Međutim, prije no što ove mјere stupi na snagu, cijene gasea su za francuske potrošače porasle za 12,6%. Grčka vlada planira da ponudi energetske subvencije većini domaćinstava. Razmatra se jednokratna isplata za domaćinstva sa niskim primanjima i mјesečna subvencija za prvi potrošenih 300 kWh, koje koristi 70 % stanovništva. Loša situacija je i u Albaniji, koja je među najvećim uvoznicima struje. Albanski premijer Edi Rama izjavio je da je ta zemlja u vanrednom stanju zbog krize u snabdijevanju električnom energijom. Iako za sada ne postoje nestaćice struje u Albaniji, Rama se odlučio na ovaj potez zato što se očekuje da će Albania imati problema tokom zime.

Velika Britanija je posebno ugrožena. Imа vrlo ograničene skladišne kapacitete, pa se oslanja na sistem domaće proizvodnje i uvoza cjevovodima i morskim tranzitom. Većina domaćinstava, preko La Mansa, grijе se na prirodnı gas. Zatvoreno je više termoelektrana, koje su zamjenjene obnovljivim izvorima energije, poput vjetroelektrana. U mirnim danima, kada je proizvodnja energije vjetra manja, gas dostiže i 50% ukupne proizvodnje električne energije.

## Uzroci poskupljenja gasea su kombinacija različitih faktora

Nakon završetka 2020. godine, koju je obilježila stagnacija uzrokovana pandemijom virusa korona, početkom ove godine sve zemlje su zabilježile snažan ekonomski oporavak. Cijene gasea u Aziji su bile dva i po puta, a u jednom trenutku, i tri puta veće nego na snagu, cijene gasea

## NEMA KRAJA LUDILU

Zbog povećanja cijena električne energije „pao“ je i prvi operater u Austriji, gde je tržište liberalizovano. E-Werk Ebner je najavio povlačenje iz posla snabdijevanja i prekid rada 30. novembra.

„Nažalost nije na vidiku kraj ludila rasta cijena. Zato što ne želimo da taj „ludi“ rast prebacujemo na teret korisnika, prestajemo sa radom“, njihova je poruka. Kompanija je informisala svojih oko 4.500 korisnika da moraju da traže novog operatera.

U Austriji je liberalizovano tržište električne energije. Postoji mnogo malih operatora, od kojih je prvi „pao“ zbog situacije na svjetskom tržištu.

## KINA U PROBLEMU

Energetska kriza pogodila je i Kinu. Nedostatak i poskupljenje uglja, sirovine od koje zemlja dobija preko 50% električne energije, primorao je kineske vlasti da uvedu restrikcije u brojnim provincijama. To je kritično za industriju druge najveće svjetske ekonomije koja, da bi se oporavila od pandemije virusa korona, radi punom parom, a sada se suočava sa nedostatkom osnovnog energenta. Zalihe uglja su na rekordno niskom nivou, a kineske vlasti su naložile željezničkim kompanijama i regionalnim vlastima da sav raspoloživi ugalj distribuiraju fabrikama kako bi se očuvala proizvodnja. Sa više od 20 pogodjenih provincija, postoji rizik da će kriza uticati na BDP Kine. Fabrike ključne za globalni lanac snabdijevanja smanjile su proizvodnju, a njihova rukovodstva su zabrinuta da neće biti u mogućnosti da ispunе narudžbe do kraja godine.

Ruske Federacije pri EU Vladimir Čižov. On ističe da bi Evropa trebalo da prestane da tretira Rusiju kao geopolitičkog rivala i da pređe na partnerstvo u pitanjima koja se odnose na gas i energente. Portparol Kremlja Dmitrij Peskov rekao je da Rusija „nema ništa sa naglim rastom cijena gase u Evropi“. Ruski predsjednik Vladimir Putin ocijenio je, prošle sedmice, da je Evropa odgovorna za gasnu krizu, jer nije zaključila dovoljno dugoročnih ugovora o isporuci gasea s Moskvom, čime je podstakla rekordni skok cijena. Analitičari procjenjuju da bi potencijalno rješenje bilo što brže stavljanje u upotrebu gasovoda Sjeverni tok 2, kojim bi se iz Rusije u Evropu, prije zime, moglo dopremiti značajne količine gasea.

## Rusi nude partnerstvo

- Evropa bi trebalo da promijeni stav prema Rusiji kako bi se riješila energetska kriza i kako se ovaj problem ne bi pogoršavao u budućnosti, rekao je za Fajnenšel tajms stalni predstavnik N.V.

# Nema ni obraza, ni stida, ni srama: Sklopio više od 90 direktnih sporazuma



Република Српска  
Град Бања Лука  
Градоначелник  
Трг српских владара 1, Бања Лука



Број: 12-Г-2918/21  
Дана, 29.09.2021

На основу члана 90. Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ бр. 39/14) и члана 11. Правилника о поступку директног споразума Града Бање Луке („Службени гласник Града Бање Лука“ број 34/19 и 23/21), Градоначелник Бањалуке доноси следећу

## ОДЛУКУ

I

Прихвата се приједлог Одсјека за јавне набавке, за јавну набавку број 20-404-278/21 „Поклони и промотивни материјал за потребе протоколарних догађаја - Умјетничке слике, графике и други умјетнички сувенири“, путем директног споразума.

II

Понуда понуђача Умјетничко стваралаштво "Перо Гриђо" – Александра Станивуковић с.п. Бања Лука, је прихватљива за уговорни орган.

III

Умјетничко стваралаштво "Перо Гриђо" – Александра Станивуковић с.п. Бања Лука, бира се у поступку јавне набавке број 20-404-278/21, јер је понудио најнижу цијену понуде у износу од 2.990,00 КМ са ПДВ-ом.

IV

Уговорни орган ће приступити реализацији набавке са понуђачем из тачке III ове Одлуке, у складу са позивом за достављање понуде и понудом достављеном 24.09.2021. године, од стране изабраног понуђача.

V

Ова Одлука је коначна и ступа на снагу даном доношења.



# STANIVUKOVIĆ купio poklone od STANIVUKOVIĆEVE

**G**radonačelnik Baњa Luke Draško Stanivuković potpisao je direktni sporazum o kupovini protokolarnih poklopa za potrebe Grada od prodavnice suvenira u vlasništvu Aleksandre Stanivuković, objavljeno je na Gradskom registru sklopljenih javnih nabavki.

Prema odluci o izboru коју је потписао градонаčelnik Stanivuković, од продavnice suvenira која је у власништву његове презименjakинje, биće kupovani pokloni и промотивни материјали за потребе protokolarnih događaja – умјетничке слике, графике и други умјетничki suveniri u vrijednosti od 2.990 KM.

U odluci se navodi da je umjetnička radionica „Perо Grido“, u vlasništvu Aleksandre Stanivuković, 24. septembra ove godine Gradskoj upravi uputila ponudu na osnovu које је sklopljen direktni sporazum o nabavci. Prema gradskom registru, Grad Baњa Luka je u ranijem peri-

odu poklone za protokolarne pokone nabavljao od umjetničke radionice „Skulptor“ i Udruženja žena Duga, као и неколико других мањих umjetničkih radionica.

Od decembra прошле године, кад је градоначелник Stanivuković ступио на функцију, Grad Baњa Luka sklopio је више од 90 direktnih sporazuma, који су, према тумачењу стручњака за јавне набавке, најманje transparentan облик набавки, с обзиrom да не постоји никаква konku-rentija između ponuđača.

„Krvično djelo se сastoји у томе да су све krivične prijave do шест hiljada - direktni sporazumi. I još jedna stvar, što su јавне набавке cjepljane. Imate plan јавних набавki 12 hiljada. Njemu ne odgovara pregovarački postupak па ih dijeli na dvije od po шест hiljada, jer je čuveni prag на шест hiljada. Pa direktni sporazumi da izabere себи bliske ljude, vjerovatno који njemu odgovaraju“, приčао је Stanivuković.

Da ironija буде veća, sve ono што је smetalo Stanivukoviću опозиционару, данас је prihvatljivo Stanivukoviću - градонаčelniku.



**JEZIVO:** Političari u Srpskoj često na meti napadača, prijetnje i uvrede svakodnevne



Prvu prijetnju dobio je krajem januara, kada mu je nepoznata osoba putem društvene mreže Fejsbuk poslala poruku, a u njoj se navodi: „Džukelo četnička, bićeš ubijen, Alahom ti se kunem!“. Banjalučka policija efikasnim radom rasvjetila je ovaj slučaj za samo 15 dana, hapšenjem Samira Gadže (45) iz Hadžića, od koga su oduzeli i telefon sa kojeg je slao zastrašujuće poruke.

# „BIĆEŠ UBIJEN, Alahom ti se kunem“

Političari u Republici Srpskoj dobijaju sve više prijetnji smrću. Na društvenim mrežama protiv njih ne prestaju ozbiljne uvrede, a stotine zastrašujućih psovki nikо ne može olako ignorisati. I članovi njihovih porodica su na žestokom udaru pojedinaca koji, očigledno, ne znaju za mirno razmimoilaženje u stavovima. Umjesto toga, agresija postaje zamjena za kontraargument, pa čak i kod novinara.

Po broju dobijenih prijetnji smrću prednjači srpski član Predsjedništva BiH Milorad Dodik. Prema nedavnom priznanju pojedinih članova njegove porodice, svakodnevno dobijaju više od deset prijetnji. I do sada, niko za to nije odgovarao.



**S**koro svakog dana na društvenim mrežama se mogu naći komentari u kojima se upućuje neka vrsta prijetnji Dodiku. Neke od njih se mogu shvatiti i ozbiljno. Osim toga, da ne spominjemo koliko se tu nalazi uvredljivih komentara – kaže naš sagovornik blizak SNSD-u.

On dodaje kada bi reagovali na sve uvrede i prijetnje koje Dodik dobija na društvenim mrežama, da bi sve policije u BiH morale raditi na tim slučajevima i pitanje je da li bi mogli stići sve istražiti.

- Shvatamo da ti komentari nisu uvijek ozbiljni. Do sada su policiji prijavljene samo neke veoma ozbiljne prijetnje koje je dobio srpski član Predsjedništva – istakao je naš sagovornik.

Prijetnje je Dodik dobijao i dok je bio predsjednik Srpske, a pojačale su se nakon što je preuzeo aktuelnu funkciju. Početkom decembra 2018. godine, na službeni telefonski broj kancelarije člana Predsjedništva BiH iz Republike Srpske Milorada Dodika u Sarajevu, upućeno je radikalno upozorenje. Nepoznati muški glas, koji je sudeći prema broju zvao iz Belgije, uputio je najgore prijetnje i psovke članu Predsjedništva i njegovoj porodici, te poručio „da rat još nije gotov“. Iste godine, ali mjesec dana ranije, nepoznati muškarac, koji se predstavio kao Ibro, sa njemačkog telefonskog broja, zaprijetio je srpskom članu Predsjedništva i njegovim saradnicima da će ih sve zapaliti. Prijetnje su

uslijedile zbog postavljanja zastave Republike Srpske u Dodikovom kabinetu.

Sljedeće godine, opet nova prijetnja, ali ovaj put je bila upućena na stranici BN televizije, gdje se Dodiku pomije metak i celo.

Na portalu te medijске kuće prijetnje Dodiku su svakodnevne, uz očito aminovanje administratora. Tek nakon što su objavljeni tekstovi o upućenim prijetnjama Dodiku, ovaj komentar je izbrisani sa portala BN televizije.

Da su i drugi političari i funkcioneri iz Srpske na meti napadača, svjedoči i to da su u proteklim mjesec dana tri osobe dobole ozbiljne prijetnje na društvenim mrežama. Sve je krenulo 24. avgusta kada je portparol SNSD-a Radovan Kovačević na svom Fejsbuk profilu dobio prijeteću poruku, što je on odmah prijavio policiji. Prema nezvaničnim informacijama, njemu je stigla poruka: „Pazi da te ne pogodi metal“.

Zatim je 15. septembra nepoznata osoba uputila prijetnje i Slobodanu Župljaninu, članu Socijalističke partije i dekanu Fakulteta za bezbjednost u Banjaluci. Njemu su prijetnje upućene nakon što je gostovao na jednoj televiziji i komentarisao aktuelnu političku situaciju u Bosni i Hercegovini.

Samo sedam dana kasnije, prijetnje je dobio i Davor Šešić poslanik SDS-a u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Na Šešićev komentar objavljen na Fejsbuku, za sada nepoznata

osoba napisala je: „Šešiću ja sam bedž SDS-a nosio čitav rat na grudima i nećeš mi ti popovati o SDS-u. Neće te biti, neka te oplakuju kao što sam ja drugove svoje“.

Ove riječi kod Šešića su izazvale osjećaj ugroženosti pa je slučaj prijavio policiji.

- Jedan od portala prenio je moj status objavljen na društvenim mrežama. U komentarima ispod bila je poruka prijetećeg sadržaja, gdje mi se prijeti smrću, nakon čega sam slučaj prijavio policiji od koje očekujem da identificuje ovu osobu – prokomentarisao je Šešić.

Direktor Republičkog centra za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih osoba Milorad Kojić zbog funkcije koju obavlja, u samom je vrhu liste javnih ličnosti nerijetko izloženih linču na društvenim mrežama i u komentarima na portalima. Samo ove godine dobio je dvije veoma ozbiljne prijetnje, od kojih je policija do sada jednu rasvjetila.

Sredinom maja Kojić je dobio nove prijetnje. I ovaj put je poruka stigla preko Fejsbuka.

Nepoznata osoba ga je tada vrijedala na nacionalnoj osnovi, psovala djeci i srpsku majku.

- Je... ti Hristos i veru i decu smrdljivu genocidnu srpsku mamu ti jebem, kurvu dete bi ti zaklao pi.. ste vi smrdljive srpske - napisano je u prijetećoj poruci.

Osim ovih, imamo i primjere gdje su politi-

čari i fizički napadnuti, kao što se desilo u slučaju kada je pretučen Dragan Bogdanić u Tescu, u aprilu 2019. godine. Početkom januara ove godine, zapaljen je automobil Vladana Mastilovića, brata odbornika SNSD-a Milutina Mastilovića. Vozilo je tom prilikom u potpunosti uništeno. Milutin je izjavio ranije da je moguće da je meta bio upravo on, pošto on i brat voze isto auto i žive u istoj kući.

Uoči lokalnih izbora ispod automobila Srđana Simovića, odborni-

ka SNSD-a u Trebinju, pronađen je zamotuljak koji je asocirao na eksplozivnu napravu.

U prošloj godini na području Trebinja u požaru je stradao i automobil nekadašnjeg predsjednika GO SNSD-a i direktora „Hidroelektrana na Trebišnjici“ Marka Mitrovića. Nakon prijave zbog prijetnje smrću upućene gradonačelniku Banja Luke Drašku Stanivukoviću, uhapšene su dvije osobe koje se sumnjiče za ovo krivično djelo, saopšteno je iz Policijske uprave ovog grada 27. septembra.

P.H.



KOVAČEVIC

Riječ je o mojoj Fejsbuk stranici na kojoj sam poslje više od mjesec dana prvi put nešto objavio i to fotografije sa stranačkog skupa SNSD-a na Kozari, koji je bio veličanstven i na kojem je bilo više od 20.000 ljudi - rekao je Kovačević.

On je napomenuo da je već narednog jutra uslijedila prijeteća poruka na Fejsbuku.

- Jedino što može da mi padne na pamet jeste da nekome smeta to što SNSD uživa takvu podršku među građanima Republike Srpske i što je SNSD jedini u mogućnosti da organizuje tako veliki skup na kome je jasno i jednoglasno poručeno da će živjeti Srpska i da neće pristajati na bilo kakva nametanja zakona - istakao je Kovačević.

Radovan KOVAČEVIC

## Otvorena poslovnička Investiciono-razvojne banke Republike Srpske u Trebinju

# Siguran oslonac i partner privredi i građanima



**Regionalna kancelarija Investiciono-razvojne banke Republike Srpske od sada je na raspolaganju privrednicima i građanima na prostoru istočne Hercegovine. Na jednom mjestu dobiće tačne i pouzdane informacije o svim kreditnim linijama i mogućnostima podrške u poslovanju. U Trebinju i u drugim gradovima na jugu Srpske ova banka je godinama jaka podloga brojnim porodičnim biznisima, velikim firmama koje uspješno grade svoje poslovno okruženje, ali i građanima kako bi po povoljnijim uslovima rješavali svoje stambeno pitanje.**

**R**egionalna kancelarija Investiciono-razvojne banke Republike Srpske od sada je na raspolaganju privrednicima i građanima na prostoru istočne Hercegovine. Na jednom mjestu dobiće tačne i pouzdane informacije o svim kreditnim linijama i mogućnostima podrške u poslovanju. U Trebinju i u drugim gradovima na jugu Srpske ova banka je godinama jaka podloga brojnim porodičnim biznisima, velikim firmama koje uspješno grade svoje poslovno okruženje, ali i građanima kako bi po povoljnijim uslovima rješavali svoje stambeno pitanje.

Vršilac dužnosti direktora Investiciono-razvojne banke Republike Srpske Dražen Vrhovac naglašava da je širenje mreže poslovnica, u cilju ravnomernog razvoja svih regija, znak stabilnosti i uspješnog poslovanja banke, a za hercegovačke privrednike jasan znak podrške. Investiciono-razvojna banka će, kako navodi Vrhovac, putem svojih poslovnica moći da radi i kvalitetniji monitoring jer je veoma važno da sredstva imaju strogu namjenu za koju su i odbra.

Osim toga, svi koji će koristiti ili koriste novac iz stambenog fonda će moći dobiti informacije na licu mjesta, a jednom sedmično u trebinjskoj poslovničici će biti radnici iz Garantnog fonda Republike Srpske za sve privrednike koji žele da koriste novac ove banke, kao i garancije Fonda - istakao je Vrhovac.

Najavio je i novi plasman sredstava za realni sektor u iznosu od 40 miliona KM.

- Uskoro očekujemo da prezentujemo naš novi aranžman koji smo, zajedno sa Ministarstvom finansija, uradili sa Svjetskom bankom u iznosu od preko 40 miliona KM. Sredstva će biti direktno usmjerena za privrednike koji su imali pad prihoda zbog pandemije. To je još jedna direktna podrška našim privrednicima - rekao je Vrhovac.

Da je Investiciono-razvojna banka do sada opravdala povjerenje u svom radu, a da će širenje poslovnica po centrima regija u Srpskoj donijeti nove prednosti, ukazala je i ministarka finansija Zora Vidović.

- Građani i privrednici u tim poslovnicama mogu na licu mjesta da se konsultuju i iznose svoje ideje kako bi Investiciono-razvojna banka Republike Srpske još više približila svoje poslovanje građanima i privredi Srpske - rekla je Vidovićeva.

Zajedničkim aktivnostima nadležnih u Republici Srpskoj prevaziđen je najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona. Ministar privrede i preduzetništva Vjekoslav Petričević naglašava da privredni pokazatelji imaju uzlazni trend.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

Gradonačelnik Trebinja Mirko Ćurić je rekao da je taj grad do sada, posredstvom Investicio-

no-razvojne banke Republike Srpske, dobio preko 400.000 KM za različite projekte i da će otvaranje kancelarije Investiciono-razvojne banke Srpske olakšati građanima, osjetljivim kategorijama stanovništva i privrednicima da dođu do potrebnih sredstava.

- Nadam se da će mlađi ljudi lakše rješavati stambeno pitanje kako bi ostali u Trebinju i u Republici Srpskoj, na zadovoljstvo svih - istakao je Ćurić.

Uporedno sa otvaranjem poslovnica, 8. oktobra, Investiciono-razvojna banka Republike Srpske organizovala je okrugli sto sa privrednicima trebinjske regije. Dražen Vrhovac je rekao da je IRBRS organizirao ovaj skup kako bi se dobole informacije iz prve ruke, a sve u cilju kreiranja efikasnijih mjeđuza poslovanjem.

- Sastanak sa privrednicima nadležnih u Republici Srpskoj prevaziđen je najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona. Ministar privrede i preduzetništva Vjekoslav Petričević naglašava da privredni pokazatelji imaju uzlazni trend.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

### FAKTORING

Investiciono-razvojna banka uvela je novu kreditnu liniju za otkup potraživanja za sva pravna lica koja imaju problem u plaćanju svojih obaveza, dok su za jedinice lokalnih samouprava snizili kamatnu stopu za 0,30% i time omogućili lakše zaduživanje. Prvi su od Komisije za hartije od vrijednosti dobili dozvolu za faktoring. „To znači da se Investiciono-razvojna banka pojavi u otkupu potraživanja; dospjelih, nenaplaćenih potraživanja za pravna lica i na taj način omogućava plaćanje izvođaču radova, a relaksira period licu koji je trebalo da plati i tako mu omogućava lakši nastavak poslovanja“, objasnio je Vrhovac.

nicima je najbolji način za to jer su potrebe privrednika i problemi koji prate određene privredne grane različite po regijama – naveo je Vrhovac.

Na početku pandemije virusa korona ova banka je izašla sa setom mjera podrške privredničima da dođu do potrebnih sredstava.

- Nadam se da će mlađi ljudi lakše rješavati stambeno pitanje kako bi ostali u Trebinju i u Republici Srpskoj, na zadovoljstvo svih - istakao je Ćurić.

Uporedno sa otvaranjem poslovnica, 8. oktobra, Investiciono-razvojna banka Republike Srpske organizovala je okrugli sto sa privrednicima trebinjske regije. Dražen Vrhovac je rekao da je IRBRS organizirao ovaj skup kako bi se dobole informacije iz prve ruke, a sve u cilju kreiranja efikasnijih mjeđuza poslovanjem.

- Sastanak sa privrednicima nadležnih u Republici Srpskoj prevaziđen je najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona. Ministar privrede i preduzetništva Vjekoslav Petričević naglašava da privredni pokazatelji imaju uzlazni trend.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

- Zahvaljući ovoj banci, mjerama Vlade Republike Srpske i odgovornosti privrednika uspjeli smo prevazići najteži period krize izazvane pandemijom virusa korona i sada smo, po svim pokazateljima, kreuli uzlaznom putanjom. Sigurni sam da će rast industrijske proizvodnje biti nastavljen i naredne godine - naglasio je Petričević.

</div



# Svrstavanje uz nesvrstane

Autor kolumne: Данијел СИМИЋ



**Prije šest decenija je zasnovan pokret heterogenih nacija, bez jake ideološke spone. Jedino istinski zajedničko bilo je da su takozvane zemlje u razvoju i da se nijesu željele opredijeliti ni za Varšavski ugovor, ni za Sjevernoatlanski pakt. Danas, od svih nekadašnjih sastavaka Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, jedino Srbija nije potpuno okupirana od strane NATO-a. Kao vojno neutralnom, Beogradu nikad nije bilo logičnije da se u nevolji sjeti međunarodne organizacije koja je u njemu osnovana.**

Tito – Nehru – Nasser. Ta tri imena su u socijalističkoj Jugoslaviji bila opštepoznata i onima koji nijesu znali da su druga dvojica vode mnogoljudnih i civilizacijski slavnih zemalja - Indije i Egipta. Isto tako je i Tito bio čuveniji od Jugoslavije u tim zemljama.

Osnivači pokreta nesvrstanih su u startu bili u ogromnoj nesrazmjeri. Ali uz Aziju i Afriku, zahvaljujući Beogradu, nesvrstani su od početka obuhvatili i Evropu. Do kraja Hladnog rata samo je još Kipar bio iz Evrope, ali uz Južnu Ameriku, ovaj pokret je u jednom trenutku činilo dvije trećine članica Ujedinjenih naroda, odnosno 55 odsto stanovništva svijeta.

Mene, za nesvrstane, vežu tri slike.

Prva, kada sam sa setrom u okviru školskog programa gledao britanski istorijski serijal na TV Beograd. Nakon scena piramide u pustinji, prikazali su zakrčene ulice modernog Kaira.

– Seko, pa ovo sve naši stojadići!

Povikao sam u ushićenju i nevjericu, nakon što sam utvrdio da je skoro svaki automobil u kadru Zastava 101.

Druga, gledam kamile u Beogradu. Deveti samit

nesvrstanih 1989. godine, ugoćava, kao apsolutnu zvijezdu, pukovnika Mameru el Gadafija. Sa sobom je doveo šest kamila, da bi pio njihovo mljeko. Spavao je u šatoru postavljenom u dvorištu Ambasade Libije. Preko noći se pokupio i otišao bez kamila, obogaćujući faunu lokalnog zoo vrta. Na moje veliko zadovoljstvo.

Treća, kada sam 2005. godine, već kao stanovnik Beograda, kraj Brankovog mosta, video da su Nevladiniči iz JAZAS-a i pored više odbijenica, navukli kondom na obelisk postavljen u čast osnivanja Pokreta nesvrstanih.

„Ko sa mnom spava, ne boli ga glava“, pisalo je na džinovskoj platnenoj gumici, sponsorisanoj fondovima iz zemalja NATO.

Danas se u Kairu ne voze automobili iz Kragujevca. Gadafija je ručila, podržana američkim bombama, ubila kao psa na cesti. Ni Srbija, nakon otcjepljenja Crne Gore, više nije članica Pokreta nesvrstanih, već samo posmatrač.

Bez obzira što je BRIKS, kao ekonomski savez Brazila, Rusije, Indije, Kine i Južne Afrike - danas neka vrsta „nesvrstanog bloka“ upravljenog protiv dominacije

SAD i njenih satelita u EU. Pokret nesvrstanih i danas ima svoju težinu i ulogu.

Oni koji kažu da nesvrstani više nemaju smisla, jer nema blokovskih podjela, po pravilu ni u snu ne smiju pomisliti da to isto kažu za sam NATO. Taj metastazirani vojni savez, odnosno multimiliarder koji ga kontrolišu, danas provodi većinu stradanja u svijetu. Ne samo da su svi bivši članovi Varšavskog ugovora, takođe, potpisali pristupnicu u Briselu, već su to učinile i neke zemlje Sovjetskog Saveza.

Neke, poput Bjelorusije ili Azerbejdžana, članice su nesvrstanih. Otud je razumljivo prisustvo Sergeja Lavrova, odnosno Rusije u statusu posmatrača na ovogodišnjoj konferenciji u Beogradu. Na svim mjestima u Africi, gdje je prije pada Berlinskog zida bila interesna zona SSSR, tu geostratešku rupu je popunila Kina.

Prisustvo Turske, kao najozbiljnije strateške udavače i ekscentrične članice NATO-a, čini ovaj samit u Beogradu mnogo ozbiljnijim diplomatskim događajem, nego što mediji, finansirani iz SAD-a i EU, žele prikazati.



## SASVIM PRIRODNO

Državna zajednica Srpske i Efbija, poznata pod eufemizmom Bosna i Hercegovina, nije još uvijek formalno članica NATO-a, isključivo zbog Banje Luke. Prije samo 26 godina projektili sa osiromšenim uranijumom su padali po našim glavama, a danas ambasador SAD-a u Kongresu zagovara sankcije. Sasvim je prirodno, onda, prisustvo Milorada Dodika za istim stolom sa nesvrstanima.

I pored teške jugopatologije, Beograd nije glavni grad SFRJ. Ali od 26 članica 1961. godine, Pokret nesvrstanih je do 2021. narastao na 120. Ovaj samit je vjerojatno najbolji i najdalekosežniji potez srpske diplomacije odavno.

Kažem ja, kao osvjeđeno nesvrstan uz bilo koga, osim uz svoj narod.



Nesvrstani FOTO: Blic

## KAD ISTINA PROGOVORI: Komisija za istraživanje stradanja svih naroda u srebreničkoj regiji

# SPREMALI IH ZA RAT: SDA dopremala oružje Bošnjacima Srebrenice

**Grupa od 949 muslimanskih i hrvatskih mladića sa teritorije nekadašnje SR BiH, tokom ljeta 1991. godine, poslata je na navodnu policijsku obuku u Hrvatsku u kojoj su uveliko vođene ratne operacije. Iz opštine Srebrenica, članovi SDA probrali su 26 Muslimana, koji su nakon obuke trebalo da budu okosnica rezervnog sastava policije. Srbi su ovaj čin shvatili kao obuku i pripremu za predstojeći rat, nogašava se u završnom izvještaju Komisije za istraživanje stradanja svih naroda u srebreničkoj regiji u periodu od 1992-1995. godine.**

**U** pregledu događaja na prostoru Srednjeg Podrinja do 6. jula 1995. godine, podsećaju da se jedne julske noći 1991. godine čula jača pucnjava u blizini sela Zgunja. Kao odgovor na ovu aktivnost, Muslimani su blokirali most u Skela-

nima, a Srbi ulaz u selo Kalimanići. Nakon uzajamnih pregovora, dogovoren je da se obe barikade uklone.

Svega nekoliko dana nakon što su uklonjene barikade u pomenutim naseljima, postavljene su nove. Muslimani iz okoline Skelana javno

su tražili da im se podjeli oružje, dok je pod okriljem SDA iz policijske stanice u Skelanima oružje rezervnog sastava policije transportovano u Srebrenicu. Sve ovo dovelo je do uznemirenja između muslimanskih i srpskih predstavnika.

Zadnja sedmica jula 1991. godine nije bila

brenici se 17. jula 1991. godine sastao Savjet za narodnu odbranu, koji je imao zadatku da smiri tenzije na teritoriji opštine. Tada je dogovoren da se organizuje sastanak između muslimanskih i srpskih predstavnika. Na sastanku koji je održan sa ciljem da dođe do pomirenja između dvije vodeće nacionalne zajednice na području Srebrenice, desilo se suprotno. Različiti stvari predstavnika Muslimana i Srba dodatno su pogoršali međunarodne odnose.



STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

Polovinom avgusta, dva oficira tadašnje JNA došla su u Srebrenicu da preuzmu vojnu kartoteku i da se raspitaju zašto regruti iz Srebrenice ne odgovaraju na pozive JNA. Tek što su ušli u zgradu opštine, oficiri su, prema naređenju predsjednika Skupštine, bili presretnuti od strane dvojice Muslimana, policajaca naoružanih kalašnjikovima, te uz prijetnju oružjem protjerani iz opštine Srebrenica.

Oficiri JNA su 30. avgusta pokušali da preuzmu vojnu kartoteku u Bratunac, nakon čega su bili opkoljeni od strane muslimanske gomile, koja im je prijetila lišavanjem slobode i života, dok je Mevludin Sinanović, ekstremista iz sela Glogova, držao dvije bombe u rukama i prijetio aktiviranjem. Uz pomoć policije i Srba, koji su oficirima JNA pružili podršku, oni su uspjeli da se povuku sa teritorije opštine Bratunac. Tog dana je pomenuti Sinanović pucao na jednog policajca Stanice javne bezbjednosti Bratunac.

Zadnjeg dana avgusta grupa od oko 30-ak Muslimana iz sela Voljavice došla je u hotel „Fontana“, u centru Bratunca, te zahtijevala da svi Srbi napuste hotelske prostorije. Nakon što se tome usprotvio jedan Srbin, bio je pretučen i nasilno izbačen iz objekta. Ista grupa se potom zaputila pred skupštinu opštine, gdje je pucala iz automatskih pušaka uz urlanje i prijetnje. Nakon ovog događaja, po srpskim selima masovno su se pojavile naoružane straže i barikade.

Nastaviće se...  
A.J.

## POGAŽENA KONSTITUTIVNOST SRBA

Uz protivljenje srpskih poslanika i bez njihovog prisustva, Skupština BiH usvojila je Memorandum SDA o „suverenosti“ BiH i Platformu Predsjedništva BiH, čime je pogažena konstitutivnost srpskog naroda. Naime, predsjednik Skupštine Momčilo Krajišnik završio je sjednicu, uz obrazloženje da je Parlament ranije donio zaključak da se u Skupštini ne može preglasavati o kapitalnim pitanjima za tri konstitutivna naroda ove republike. Međutim, poslije sat vremena, nakon što su srpski poslanici napustili sjednicu, poslanici SDA, kojih je u oba vijeća bilo 86 i 42 zastupnika HDZ-a BiH, nastavili su sjednicu, prethodno se ne konsultujući sa srpskim poslanicima. Na sjednici, kojom je predsedavao potpredsjednik Skupštine BiH Mariofil Ljubić (HDZ), usvojeni su pomenuti dokumenti, uprkos svijesti da takva odluka vodi BiH u građanski rat.

## REFERENDUM

Kao odgovor na usvajanje Memoranduma SDA o „suverenosti“ BiH, srpski poslanici osnovali su Skupštinu srpskog naroda BiH, koja je istog dana raspisala referendum na kojem se odlučivalo o ostanjanju BiH u Jugoslaviji. Na referendumu, 9. i 10. novembra, kojeg je raspisala Skupština srpskog naroda BiH - 1.162.032 građana srpske nacionalnosti izjasnilo se za ostanak u Jugoslaviji. Pored Srba, 48.895 građana drugih nacionalnosti izjasnilo se za ostanak u Jugoslaviji, dok je protiv bilo 396 građana.

## DEKLARACIJA USVOJENA 9. JANUARA 1992. GODINE

Predsjedništvo BiH, uz protivljenje i preglasavanje srpskih članova u Predsjedništvu, donijelo je odluku da od Evropske zajednice zatraži priznavanje nezavisnosti Bosne i Hercegovine. Skupština srpskog naroda BiH, koju su činili poslanici Skupštine BiH iz reda srpskog naroda, 9. januara 1992. godine je u Sarajevu proglašila Republiku srpskog naroda BiH. U deklaraciji o proglašenju Republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine, između ostalog, pisalo je: „Na područjima srpskih autonomnih regija i oblasti i drugih srpskih etničkih cjelina u Bosni i Hercegovini, uključujući i područja na kojima je srpski narod ostao u manjini zbog genocida koji je nad njim izvršen u Drugom svjetskom ratu, a na osnovu plebiscita održanog 9. i 10. novembra 1991. godine, na kome se srpski narod izjasnio za ostanak u zajedničkoj državi Jugoslaviji, osniva se i proglašava Republika srpskog naroda Bosne i Hercegovine, koja se nalazi u sastavu savezne države Jugoslavije kao njena federalna jedinica“.



Skupština srpskog naroda FOTO: katera



## Nikola Kolja Pejaković za FAKTOR iskreno priznaje

**Učio sam na sopstvenim greškama**

FOTO: Bosongag

Nikola PEJAKOVIĆ FOTO: Kurir.rs

**Duhovna promjena je najbitnija, od svih koje mogu da se dogode čovjeku, ističe glumac, reditelj, scenarista i muzičar Nikola Kolja Pejaković. Smatra da je korona očigledno stvoren virus i igra koje zlo igra sa nama, ali dopuštena da bi ljudi shvatili da žive nakaradno. Poslije te, kako je naziva, čudne i opasne igre, koju su nazvali COVID-19, definitivno ništa više ništa neće biti isto. U razgovoru za FAKTOR najavljuje i novi projekat, komediju prepunu humora na kojem je odrasla njegova generacija.**

### Nikola Kolja Pejaković za FAKTOR iskreno priznaje



Budući da ste vi svestran umjetnik – bavite se muzikom, rediteljste, scenarista, pa i glumac, koje vam je od svih zanimanja omiljeno i zašto? U čemu je Kolja najviše „svoj“?

Pejaković: Sve manje razmišljam o tome, odnosno, nemam tačan odgovor. Muzika je moja velika ljubav, ali kotrljam se kroz poslove i pokušavam da budem lojalan i profesionalan. Tek onda možete da očekujete neki rezultat. Nešto. U bilo čemu što radite.

Serijs „Kosti“ je nadjavljivana uz sintagmu „Sve ima tačku pučanja“. Možda je bolje pitanje kako se sastaviti u ovom ludom vremenu?

Pejaković: Ukoliko nas je ovo vrijeme rastavilo, rasturilo, slomilo, onda je bolje – ne sastavljati se, nego praviti novog čovjeka, novog sebe; boljeg sebe. Ne bi trebalo sastavljati ono što je već puklo, jer sigurno ima razlog zašto je nešto puklo baš na tom mjestu i u tom trenutku.

Kako se snalazite u vremenu pandemije? Kako su korona i socijalna distanca uticale na vaš život?

Pejaković: Uticala je na živote drugih, a samim tim i na moj. Ja u principu odavno živim isto, jer sam „spustio loptu“ i promjenio životne navike. S druge strane, ova čudna i opasna igra koju su nazvali COVID-19, definitivno je granična tačka i mislim da nakon ovoga više ništa neće biti isto.

Da li će ljudi naučiti nešto iz svega ovoga? Da li ste vi naučili?

Pejaković: Mislim da je korona, bez obzira što je očigledno vještački stvoren virus i igra koje zlo igra sa nama, dopuštena da bi ljudi shvatili da žive nakaradno. Ova civilizacija ide nizbrdo i samo promjena može da nas spasi i skloni sa puta koji vodi u ambis i zauštavi pad. Ali kad kažem „promjena“, pod tim ne mislim samo na promjenu životnih navika. Najbitnija je ona duhovna promjena koja mora da se desi u čovjeku.

I za kraj... Šta bi mali Kolja rekao velikom Kolji?

Pejaković: Uvijek ćeš biti mali!

B.T.



### TALASI TUGE

Potpisujete scenario za biografski film o Tomi Zdravkoviću, jednom od najvećih boema bivše Jugoslavije. Koliki je to bio izazov za jednog bluzera? I koliko vama nedostaje ta ista Jugoslavija?

Pejaković: Bilo mi je dragو što sam dobio priliku da pišem o Tomi. Ali moja priča nije bila da pričam o raspadu zemlje, nego priča o Tomi, doktoru i Ljiljanu. O Tominoj muci, o talasima tuge i samodestrukcije koji su ga zaplijuskivali. A za Srbe i srpski narod, nema ništa opasnije od tog povampirenog lažnog bratstva. Budi Jugosloven, ali ispiši se iz srpskog roda. Teško će biti, zatrovan je narod, ideološki zbumen. Ne zna ko mu je deda, a ko pradeda, otudili se od zemlje, od njive, od sebe.

### VJERA U BOGA

Kako se snalazite u ulozi roditelja? Na koji način štitite svoju djecu od zala o kojima i vi, na jedinstven i brilljantan način, pišete i pjevate?

Pejaković: Pokušavam da im ulijem sigurnost, vjeru u Boga i našu Pravoslavnu crkvu i pokažem i dokažem ljubav koju imam za njih. Duboko vjerujem da nam samo Bog može pomoći i zaštititi nas od zla.



## EVO I DOKAZA!

**Moć ljubljenja prevazilazi samo seks u vezi i naše odnose. Partneri u srećnim odnosima imaju tendenciju da se redovno ljube čime izražavaju jednostavne oblike svakodnevne naklonosti. Dokazi su stoga jasni: ljubljenje je važno. Za sve.**

# KOJI VI PAMTITE: Prvi, francuski, filmski, u čelo ili...?

**Više ljubljenja tokom seksa povezano je sa većom seksualnom učestalošću i kod muškaraca i kod žena. Također, poljubci u nizu su u korelaciji sa većim brojem orgazama kod žena tokom seksa. Svakodnevno ljubljenje ukazuje i na veće zadovoljstvo u vezi, što znači da se srećni parovi više dodiruju usnama.**

**D**a li se sjećate vaseseg prvog poljupca? Da li je bilo uzbudljivo? Ili nezgodno, nespretno i ljjigavo?

Ne grijesite: ljubljenje NIJE dječija igra. Neki čak tvrde da su intimnost i uzbudjenje prilikom ljubljenju intenzivniji nego u bilo kom drugom seksualnom činu.

Ljubljenje može znatići toliko različitih stvari u pojedinim kontekstima. Može biti slatko, ljubavno i brižno. Ili žestoko strastveno i visoko erotično. Možete odvojiti vreme i uživati u ljubljenju. Takođe, može vas „požuriti”, signalizirajući ozbiljnu „glad” za još toga u seksualnom činu.

Ljubljenje može da traje satima. Ili samo jedan minut.

Postoji donekle filozofsko pitanje šta osobu čini dobrim majstorom za poljubce. Većina nas se sjeća onih koji se NE ljube dobro. Ali, osim toga, da li je za sve zaslужna samo hemija? Konačno, koja je veza između ljubljenja i seksa? Da li vas dobro ljubljenje čini dobrim u seksu? Da li ljudi koji se više ljube tokom seksa imaju češće odnose? I da li je seks koji uključuje ljubljenje nekako bolji?

Novi članak u jednom akademskom časopisu u SAD baca svjetlo na to kako je ljubljenje povezano sa našim seksualnim i partnerskim

iskustvima. Istraživači su angažovali 878 učesnika (433 muškaraca i 445 žena) koji su prijavili da su u vezi najmanje šest meseci. Odgovarali su na pitanja: a) koliko su često imali seks sa svojim partnerom, b) koliko često su doživeli orgazam tokom seksa, c) koliko su generalno bili zadovoljni seksom u svojoj vezi, i d) koliko su uopšte zadovoljni u svom odnosu.

Rezultati su pokazali da je „specifično ljubljenje” (ljubljenje koje se dešava tokom seksa) u velikoj korelaciji sa seksualnom učestalošću i kod žena i kod muškaraca. Učesnici ove studije koji su se više ljubili tokom seksa imali su

više seksualnim odnosa sa svojim partnerima od onih koji to nisu učinili.

Osim toga, žene koje su prijavile mnogo „specifičnih poljubaca” takođe su potvrdile da su imale više orgazama tokom seksa. To znači da za žene ljubljenje poboljšava i količinu i kvalitet njihovog seksualnog iskustva, objavljeno je u novinama Psychology today (Psihologija danas).

Zašto izgleda da ljubljenje povećava učestalost orgazama kod žena više nego kod muškaraca? Prema istraživačima ove studije, moglo bi se reći da za žene ljubljenje signalizira veću emocijonalnu bliskost tokom seksa, što povećava

nivo njihovog uzbudjenja. Ljubljenje tokom seksualnog čina takođe može ukazivati na to da je potreban sporiji tempa i da se treba posvetiti više pažnje predigri, što bi moglo biti posebno korisnije za žene.

Studija je takođe otkrila da što su ljudi u ukupnoj vezi bili zadovoljniji, veća je verovatnoća da će poljubiti svog partnera u drugim situacijama, a ne samo u spavaćoj sobi. Ovo sugerire da kako parovi vremenom postaju sve nezadovoljniji u svojim odnosima, ljubljenje se smanjuje. Šo postaje znak upozorenja, samo po sebi.

M.N.